

Avizul Comitetului Economic și Social European privind Comunicarea Comisiei – Analiza anuală a creșterii pentru 2013

COM(2012) 750 final

(2013/C 133/15)

Raportor general: **dl Xavier VERBOVEN**

La 19 decembrie 2012, în conformitate cu articolul 304 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, Comisia a hotărât să consulte Comitetul Economic și Social European cu privire la

Comunicarea Comisiei – Analiza anuală a creșterii pentru 2013

COM(2012) 750 final.

La 13 noiembrie 2012, Biroul Comitetului a însărcinat Grupul de coordonare Europa 2020 cu pregătirea lucrărilor Comitetului pe această temă.

Având în vedere caracterul urgent al lucrărilor, Comitetul Economic și Social European l-a numit pe dl Xavier VERBOVEN raportor general în cadrul celei de-a 487-a sesiune plenară, care a avut loc la 13 și 14 februarie 2013 (ședința din 13 februarie 2013), și a adoptat prezentul aviz cu 180 de voturi pentru, 4 voturi împotriva și 7 abțineri.

1. Concluzii și recomandări

1.1 Comitetul atrage atenția asupra faptului că Analiza anuală a creșterii (AAC) din acest an a fost elaborată în contextul unor **perspective economice și ocupaționale sumbre**, dar și într-un moment marcat de **noi măsuri și angajamente**, cum ar fi Pactul pentru creștere economică și locuri de muncă sau revizuirea în profunzime a guvernantei economice a UE. Comitetul insistă asupra necesității ca Pactul pentru creștere economică și locuri de muncă și măsurile menite să rupă legătura dintre bănci și state – inclusiv o uniune bancară și noul program al BCE („tranzacțiile monetare definitive”) – să fie puse în aplicare de urgență și într-un mod echilibrat, deoarece acestea vor constitui o parte esențială a traseului către redresare și restituirea încrederii.

1.2 Dat fiind că există dubii cu privire la capacitatea UE de a realiza la timp obiectivele Strategiei Europa 2020, CESE regretă că **AAC 2013 nu furnizează o analiză a cauzelor lipsei progresului în realizarea acestor obiective.**

1.3 Având în vedere starea dezastruoasă a economiei, consecințele negative ale acesteia asupra coeziunii sociale, șomajul ridicat și în creștere și accentuarea stării de sărăcie, **Comitetul atrage atenția asupra faptului că continuarea politicii actuale de austeritate și consecințele grave ale unei recesiuni profunde și prelungite** pot slăbi, din punct de vedere structural, economia și pune în pericol tranziția către un model durabil din punct de vedere ecologic. Mulți alți actori politici internaționali manifestă o îngrijorare similară în ceea ce privește situația Europei și impactul austerității asupra creșterii economice.

1.4 În ceea ce privește ideea **consolidării fiscale „favorabile creșterii”**, Comitetul a pledat, deja în trecut⁽¹⁾, în favoarea consolidării finanțelor publice într-o perioadă cât mai flexibilă

cu puțință, pentru a nu întrerupe dinamica creșterii și pentru a obține un echilibru „inteligent” între venituri și cheltuieli, între cerere și ofertă. Comitetul reia avertismentul cu privire la riscul subminării sistemelor de servicii publice și de solidaritate colectivă, ceea ce poate duce la slăbirea mecanismelor de asigurare împotriva marilor riscuri sociale (șomaj, boală, îmbătrânire) și la sporirea economiilor preventive.

1.5 În ceea ce privește conceptul de **consolidare fiscală „diferențiată”** și propunerea ca statele membre care se confruntă cu tulburări financiare să adopte chiar o „ajustare fiscală într-un ritm rapid”, în timp ce altor state membre să li se permită să lase liber jocul stabilizatorilor automați, Comitetul își exprimă îndoiala că un astfel de mix de politici ar funcționa. Această abordare poate avea în continuare un efect negativ pregnant asupra zonei euro, per ansamblu, și, în special, asupra statelor membre care trec deja printr-o recesiune profundă, indusă de măsurile de austeritate. În același timp, este evident că, în procesul de ieșire din criză, economiile anumitor state trebuie să depună eforturi mult mai susținute pentru reinstaurarea stabilității și a creșterii decât economiile altor state.

1.6 Comitetul este îngrijorat de lipsa echilibrului între politicile economice și de importanța mare acordată măsurilor de austeritate. Comitetul consideră că este nevoie de **mai mult timp** pentru realizarea consolidării fiscale menite să înlăture dezechilibrele fiscale grave și îndeamnă la echilibrarea calendarului consolidării fiscale prin includerea unui **Pact pentru creștere economică și locuri de muncă mult mai solid și concret.**

1.7 AAC 2013 pare să justifice consolidarea fiscală prin necesitatea asigurării încrederii, în special a încrederii piețelor financiare. Recunoscând importanța accesului la creditare și

⁽¹⁾ JO C 248, 25.8.2011, p. 8–15.

a stabilizării sectorului piețelor financiare, Comitetul dorește să atragă atenția asupra faptului că încrederea gospodăriilor și a întreprinderilor este la fel de importantă și că nu poate exista un climat de încredere dacă întreprinderile își fac griji în ceea ce privește cererea, iar oamenii sunt îngrijorați în legătură cu locul de muncă, salariul sau securitatea socială. **Încrederea piețelor financiare și încrederea consumatorilor și a producătorilor** trebuie să se completeze reciproc.

1.8 Comitetul solicită să se adopte **măsuri decisive pentru restabilirea creșterii economice, pentru crearea de locuri de muncă și pentru refacerea competitivității** economiei europene și invită actuala Președinție să ia inițiativa pentru un program ambițios de creștere. Sunt necesare măsuri ambițioase care să vizeze creșterea economică și ocuparea forței de muncă, precum și o politică de investiții care să se axeze atât pe relansarea economiei pe termen scurt, cât și pe transformarea structurală a economiei europene, pentru ca aceasta să poată răspunde provocărilor fundamentale legate de durabilitate, locuri de muncă mai numeroase și mai bune, convergența socială către un nivel cât mai ridicat și inovarea bazată pe competitivitate.

1.9 **Combinarea politicilor** de relansare a economiei cu politicile de înăsprire a disciplinei fiscale este deosebit de importantă ⁽²⁾.

Noua abordare politică privind viitorul Europei trebuie să aibă la bază câteva principii. Decât o competiție între statele membre, trebuie mai degrabă să existe o abordare europeană și supra-națională, multianuală și integrată. Forțele pieței, în special piețele financiare, trebuie controlate și coordonate prin intermediul unor priorități politice stabilite în mod democratic. Finanțarea trebuie să fie solidă, dar și corectă și distribuită în mod echitabil. Regiunile mai puternice trebuie să sprijine regiunile mai slabe, asistându-le pe cele din urmă în recuperarea decalajului și în a deveni economii mai productive, inovatoare și puternice. În schimb, statele membre capabile să genereze venituri fiscale suplimentare trebuie să utilizeze acest mijloc pentru a reduce datoriile.

1.10 Comitetul salută **Pactul pentru creștere economică și locuri de muncă** și invită Comisia și Consiliul European să-l pună în aplicare de urgență și să meargă mai departe, transformându-l într-un program european de investiții de mare anvergură. Prin urmare, CESE reiterează apelul făcut pentru un **buget consolidat**, în conformitate cu ambițiile UE și cu provocările cu care se confruntă acesta, pentru un acord rapid privind următorul cadru financiar multianual și pentru acordarea unui rol important **BEI** care lucrează la proiecte cu potențial mare de sporire a ocupării forței de muncă (de exemplu, proiecte care vizează IMM-urile, infrastructura-cheie, energia și clima).

1.11 De asemenea, CESE reafirmă importanța **politicii de coeziune** în realizarea convergenței la nivelul UE.

1.12 În contextul relansării creșterii economice, Comitetul reamintește **potențialul pieței unice** și necesitatea **inovării** pentru competitivitatea economiei europene. Acesta subliniază **rolul important al întreprinderilor**, în special al **IMM-urilor**, al **antreprenoriatului**, al **înființării de societăți**, al **întreprinderilor sociale** și al **cooperativelor** în procesul de redresare economică.

1.13 Având în vedere legătura dintre aspectele financiare, economice, sociale și de mediu ale crizei, CESE consideră că ecologizarea economiei și a semestrului european ar trebui să beneficieze de mai multă atenție și solicită o implicare mai puternică a societății civile în aceste domenii.

1.14 În ceea ce privește **ocuparea forței de muncă** și dezvoltarea **competențelor**, CESE afirmă din nou necesitatea investițiilor în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții (inclusiv pregătirea la locul de muncă, sistemele duale de ucenicie), eliminând blocajele și disparitățile în materie de competențe.

Comitetul își reiterează solicitarea privind facilitarea participării pe piața forței de muncă, îmbunătățirea serviciilor publice de ocupare a forței de muncă, intensificarea măsurilor active de ocupare și sprijinirea activităților întreprinderilor și ale independenților. Trebuie depuse toate eforturile pentru a se mobiliza investițiile cu un impact puternic asupra ocupării forței de muncă.

CESE face trimitere la avizele sale recente pe aceste teme și elaborează, în prezent, avize specifice privind Pachetul de măsuri privind ocuparea forței de muncă în rândul tinerilor ⁽³⁾ și viitoarele orientări pentru politicile de ocupare a forței de muncă ale statelor membre ⁽⁴⁾.

Comitetul constată că AAC 2013 promovează flexibilitatea pe piața muncii, luând puțin sau deloc în considerare dimensiunea securității. CESE reamintește avizele sale anterioare care fac referire la necesitatea găsirii unui **echilibru între flexibilitate și securitate** și la faptul că, în ceea ce privește flexibilitatea, trebuie să se ajungă la un **„dialog social susținut și dinamic**, în cadrul căruia partenerii sociali participă activ și pot negocia, pot influența și pot să-și asume răspunderea” ⁽⁵⁾.

Referitor la **salarii**, Comitetul este preocupat de faptul că reformele structurale ar putea declanșa o competiție de reducere a acestora între statele membre. CESE reiterează că reformele care vizează modalitatea de stabilire a salariilor necesită negocieri la nivel național între partenerii sociali și îndeamnă Comisia să-și clarifice punctul de vedere cu privire la salarii, inflație și productivitate.

⁽²⁾ ETUC/CES, BUSINESSEUROPE, UEAPME, CEEP, *Joint statement on the Europe 2020 strategy* (Declarație comună privind Strategia Europa 2020), 4 iunie 2010.

⁽³⁾ Avizul CESE privind Comunicarea Comisiei – *Către integrarea tinerilor pe piața muncii*, COM(2012)727 final, (nepublicat încă în JO).

⁽⁴⁾ JO C 143, 22.5.2012, p. 94–101.

⁽⁵⁾ JO C 211/48, 19.8.2008, p. 48–53.

1.15 Comitetul este de părere că ar trebui să se acorde mai multă atenție chestiunii **echității și a justiției sociale**. Costurile și beneficiile reformelor trebuie suportate în mod echitabil de toți (lucrători, gospodării, întreprinderi).

1.16 Comitetul face apel la depunerea unor eforturi suplimentare pentru a se asigura **eficacitatea sistemelor de protecție socială** în combaterea efectelor crizei, pentru a se promova incluziunea socială și pentru a se pune în aplicare o „strategie de incluziune activă” care vizează asigurarea unei piețe a muncii favorabile incluziunii și lupta împotriva sărăciei.

1.17 În cele din urmă, CESE reamintește necesitatea de a îmbunătăți **responsabilitatea democratică și legitimitatea diferitelor procese din cadrul semestrului european**, precum și coordonarea politicilor economice naționale. Dialogul social și dialogul civil sunt esențiale pentru elaborarea și implementarea corespunzătoare a politicilor și reformelor. Prin urmare, **sunt într-adevăr necesare colaborarea strânsă și concertarea partenerilor sociali**. Comitetul solicită atribuirea unui rol mai important partenerilor sociali și societății civile organizate la nivel UE și, în special, la nivel național. O implicare mai puternică a partenerilor sociali ar trebui să aibă ca rezultat o mai bună implementare.

2. Introducere

2.1 Comunicarea Comisiei privind analiza anuală a creșterii (AAC) pentru 2013, care deschide semestrul european, stabilește ceea ce Comisia consideră a fi prioritățile bugetare, economice și sociale generale pentru 2013. Procesele din cadrul semestrului european își propun să îmbunătățească coordonarea politicilor economice și sociale din Europa, astfel încât să poată fi realizate în mod eficient obiectivele principale ale Strategiei Europa 2020 pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii.

2.2 Analiza anuală a creșterii ar trebui să alimenteze deciziile economice și bugetare de la nivel național, pe care statele membre le vor stabili în cadrul programelor de stabilitate și de convergență și al programelor naționale de reformă.

2.3 Având în vedere necesitatea de a susține redresarea economică și de a reda încrederea, Comisia a considerat că cele cinci priorități identificate pentru 2012 rămân valabile și pentru 2013: urmărirea unei consolidări fiscale diferențiate și favorabile creșterii economice; restabilirea unui nivel normal de acordare de împrumuturi în cadrul economiei; promovarea creșterii și a competitivității în prezent și în viitor; abordarea șomajului și a consecințelor sociale ale crizei; și modernizarea administrației publice.

2.4 Prezentul proiect de aviz își propune să analizeze, să comenteze și să facă propuneri pe marginea AAC 2013.

— Partea a 3-a conține observații generale legate de contextul publicării AAC de anul acesta.

— Partea a 4-a conține observații specifice și propuneri: Având în vedere că Europa nu se află pe calea cea bună în ceea ce privește realizarea obiectivelor Strategiei Europa 2020, avizul pune problema opțiunii politice a austerității fiscale și a consecințelor acesteia asupra economiei, a locurilor de muncă și a coeziunii sociale. Avizul consideră, în continuare, că trebuie să se acorde prioritate economiei reale și măsurilor care vizează creșterea și ocuparea forței de muncă. Invită factorii de decizie europeni, în special din perspectiva Consiliului European din martie 2013, să schimbe abordarea politică și să recentreze politicile pe o strategie europeană de investiții axată pe relansarea economiei, locuri de muncă și provocarea dezvoltării durabile. În final, avizul reiterează importanța implicării partenerilor sociali și a societății civile organizate în procesul politic, atât la nivel UE, cât și la nivel național.

3. Observații generale

3.1 AAC de anul acesta a fost publicată într-un context dificil, cu previziuni sumbre în ceea ce privește ocuparea forței de muncă și creșterea economică. Comitetul împărtășește îngrijorarea exprimată în cadrul AAC în ceea ce privește faptul că durata crizei nu a permis statelor membre să accelereze îndeplinirea obiectivelor Strategiei Europa 2020 în ceea ce privește ocuparea forței de muncă, cercetarea și dezvoltarea, schimbările climatice/energia, educația și combaterea sărăciei și că există un scepticism tot mai răspândit în ceea ce privește capacitatea UE de a realiza aceste obiective.

De asemenea, Comitetul constată că AAC 2013 a fost elaborată pe fondul unor evoluții fără precedent. Pe de o parte, Pactul pentru creștere economică și ocuparea forței de muncă ⁽⁶⁾ a fost adoptat de Consiliul European din iunie 2012. Pe de altă parte, s-au adus schimbări fundamentale în configurația guvernancei Uniunii (în special în ceea ce privește o mai bună supraveghere reciprocă în materie de politici fiscale), ca rezultat al incapacității structurilor existente de a face față crizei economice și de a preveni contagiunea, incapacitate care pune în pericol însăși existența monedei euro și a Uniunii Europene și care a prelungit recesiunea, cauzând o rată crescută a șomajului. Comitetul îndeamnă la aplicarea urgentă și echilibrată a acestor măsuri, deoarece ele vor juca un rol important în recăștigarea și restabilirea încrederii investitorilor, a întreprinderilor și a consumatorilor.

3.2 CESE ia notă de publicarea recentă a două documente importante: „Către o veritabilă uniune economică și monetară” ⁽⁷⁾ și „Proiect pentru o uniune economică și monetară profundă și veritabilă” ⁽⁸⁾, cu privire la care Comitetul elaborează în prezent un aviz.

⁽⁶⁾ EUCO 76/12, p. 7-15.

⁽⁷⁾ Raportul președintelui Consiliului European, Herman Van Rompuy, 5 decembrie 2012.

⁽⁸⁾ COM(2012) 777 final/2, 30.11.2012.

Comitetul salută afirmația că este absolut necesar să se rupă legătura dintre bănci și datoriile suverane, precum și primii pași în direcția realizării uniunii bancare⁽⁹⁾. A existat un angajament de a se realiza „ce este necesar” pentru asigurarea stabilității financiare, iar BCE s-a angajat să adopte măsuri semnificative în vederea calmării piețelor datoriilor suverane din Europa, aflate în dificultate.

O uniune bancară ar contribui la un acces egal la creditare, atât pentru gospodăriile, cât și pentru întreprinderile din orice colț al UE și i-ar permite pieței unice să redevină competitivă, pentru a putea realiza obiectivele Strategiei Europa 2020.

4. Observații specifice și propuneri

4.1 Europa nu se află pe calea cea bună în ceea ce privește realizarea obiectivelor Strategiei Europa 2020, iar factorii de decizie trebuie să recunoască de urgență acest lucru.

4.1.1 Comitetul constată cu regret că, în afară de o referință foarte evazivă, într-o notă de subsol, la un raport Eurostat⁽¹⁰⁾, AAC efectuată de Comisie nu face, în general, referire la Strategia Europa 2020. Comunicarea afirmă doar că „în ansamblu, Europa nu și-a atins încă obiectivele”. Cu toate acestea, în AAC nu există o analiză adecvată a cauzelor exacte ale lipsei progresului în realizarea acelor obiective ale Strategiei Europa 2020, iar în document nici măcar nu se pune problema dacă actualele opțiuni politice sunt răspunzătoare pentru îndepărtarea tot mai pronunțată a Uniunii Europene de Strategia Europa 2020. Comitetul solicită o revizuire radicală a procesului Europa 2020 și redistribuirea fondurilor structurale, pentru a se realiza obiectivele strategiei, restabilind echilibrul dintre politicile în materie de competitivitate și austeritate și politicile în materie de creștere economică, ocuparea forței de muncă și afaceri sociale.

4.1.2 Comitetul își exprimă îngrijorarea cu privire la scăderea constantă a ratei de ocupare a forței de muncă în rândul populației cu vârste cuprinse între 20 și 64 de ani. Această rată a scăzut de la 70,3 % în 2008 la 68,6 % în 2011, în timp ce obiectivul Strategiei Europa 2020 prevede ca 75 % din populația cu vârste cuprinse între 20 și 64 de ani să aibă un loc de muncă. În valori absolute, Europa a pierdut 5 milioane de locuri de muncă în această perioadă⁽¹¹⁾. Efectele acestui fenomen se concretizează prin rate ale șomajului în continuă creștere, care ating în prezent 10,7 % în UE 27 și chiar 11,8 % în zona euro⁽¹²⁾.

Criza a cauzat o rată ridicată a șomajului și, alături de măsurile de austeritate în ceea ce privește cheltuielile publice sociale, a

adăugat, în perioada 2009-2011, încă 5,9 milioane de persoane la cele 113,8 milioane aflate în risc de sărăcie și excludere socială din UE (24,2 % din populație)⁽¹³⁾.

Este greu de imaginat modul în care ar putea fi atinse obiectivele Strategiei Europa 2020 referitoare la ocuparea forței de muncă și scoaterea a 20 de milioane de persoane din sărăcie, dacă această tendință va persista.

4.1.3 Economia europeană, în contrast flagrant cu celelalte economii mari ale lumii, s-a afundat din nou în recesiune în 2012, previziunile economice estimând o creștere extrem de slabă în 2013 și o revenire incertă, dar la fel de timidă, în 2014. Prin urmare, dacă nu este schimbată orientarea politicii bugetare și dacă nu sunt puse în aplicare politici suplimentare pentru impulsivarea creșterii economice și a ocupării forței de muncă, șomajul și situația socială vor continua să se înrăutățească.

4.1.4 Comitetul constată că mulți alți actori politici internaționali manifestă o îngrijorare similară în ceea ce privește situația Europei. OIM a avertizat că zona euro ar putea pierde alte 4,5 milioane de locuri de muncă dacă strategia de austeritate nu este abandonată în mod concertat⁽¹⁴⁾. Națiunile Unite, în raportul lor privind situația economică mondială și perspectivele pentru 2013⁽¹⁵⁾ avertizează că recesiunea din 2012 va continua și se va intensifica până în 2015⁽¹⁶⁾ dacă Grecia, Italia, Portugalia și Spania adoptă reduceri fiscale și mai drastice în 2013. Alături de „declinul fiscal” al SUA și „aterizarea brutală” a economiei chineze, strategia europeană de consolidare fiscală este considerată un risc pentru activitatea economică globală. În cadrul Perspectivelor economice mondiale⁽¹⁷⁾, chiar și FMI a manifestat dubii serioase și a recunoscut că impactul austerității asupra creșterii economice a fost subestimat în mod serios, punând sub semnul întrebării dimensiunea multiplicatorilor fiscali care au fost utilizați.

4.1.5 Comitetul atrage atenția factorilor de decizie din Europa că o recesiune prelungită poate slăbi structural economia și poate compromite tranziția la un alt model ecologic și energetic.

Șomajul pe termen lung poate duce la pierderea competențelor, deziluzii, discriminare la angajare și ieșirea de pe piața forței de muncă, având deci un impact structural nefast și de durată asupra productivității și a potențialului de creștere a economiei.

⁽¹³⁾ Figura Eurostat: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/table.do?tab=table&init=1&plugin=0&language=en&pcode=t2020_50

⁽¹⁴⁾ OIM 2012, *Eurozone job crisis: trends and policy responses* (Criza ocupării forței de muncă în zona euro: tendințe și răspunsuri politice), de exemplu, pagina 11.

⁽¹⁵⁾ Națiunile Unite, *World economic situation and prospects 2013 – global outlook* (Raport privind situația economică mondială și perspectivele pentru 2013), publicat în decembrie 2012, pagina 28.

⁽¹⁶⁾ -0,9 % în 2013, -2,1 % în 2014 și -3,3 % în 2015.

⁽¹⁷⁾ FMI 2012, *World Economic Outlook, Coping with High Debt and Sluggish Growth* (Perspectivele economice mondiale – O datorie mare și o creștere anemică), de exemplu, pagina 21 sau căsuța 1.1 de la pagina 41.

⁽⁹⁾ JO C 11, 15.1.2013, p. 34–38.

⁽¹⁰⁾ Eurostat, *Statistics in focus 39/2012, Europe 2020 Strategy – towards a smarter, greener and more inclusive EU economy?* (Strategia Europa 2020 – către o economie UE mai inteligentă, mai ecologică și mai favorabilă incluziunii?).

⁽¹¹⁾ COM(2012) 750 final.

⁽¹²⁾ *Comunicat de presă* al Eurostat nr. 4/2013, 8 ianuarie 2013.

Lipsa investițiilor publice și private (întreprinderile având perspective scăzute în ceea ce privește cererea) poate afecta potențialul de creștere al economiei din cauza gradului insuficient de asimilare a progresului tehnic și a inovării. Pentru remedierea acestei situații, trebuie revizuite de urgență politicile macroeconomice și trebuie promovate măsurile de reformă, precum adoptarea unor politici active în domeniul pieței forței de muncă, a unor stimulente pentru investiții și a unor politici de incluziune socială.

Consolidarea fiscală diferențiată, favorabilă creșterii

4.1.6 AAC 2013 recunoaște impactul negativ pe care consolidarea fiscală îl poate avea pe termen scurt asupra economiei, dar aduce imediat două alte argumente menite să minimizeze acest impact. Comitetul dorește să abordeze ambele argumente.

1) AAC 2013 se referă la conceptul de „consolidare favorabilă creșterii”, prin care lasă să se înțeleagă că reducerile cheltuielilor „contribuie” mai mult la creșterea economică decât creșterile suplimentare ale veniturilor bugetare în țările în care presiunea fiscală este deja crescută. Pe lângă faptul că trebuie să constate că Comisia nu specifică ce ar reprezenta o presiune fiscală „intensă”, Comitetul reamintește avizul său din 2011 privind modalitățile inteligente de consolidare a finanțelor publice⁽¹⁸⁾, în care acesta a pledat în favoarea consolidării finanțelor publice într-o perioadă cât mai flexibilă cu putință, pentru a nu se întrerupe dinamica creșterii și pentru a se obține un echilibru „inteligent” între venituri și cheltuieli și între cererea și oferta globală. În cadrul aceluiași aviz, Comitetul a mai atras atenția asupra pericolului de subminare a sistemelor de servicii publice și de solidaritate colectivă. Într-adevăr, dacă, așa cum este cazul în prezent în mai multe state membre, sistemele de asigurare socială împotriva unor mari riscuri sociale (șomaj, boală, îmbătrânire) sunt puternic slăbite, este logic ca gospodăriile să reacționeze la această generalizare a lipsei de securitate prin sporirea economiilor preventive, acesta fiind ultimul lucru de care are nevoie o economie aflată în recesiune.

2) Cel de-al doilea argument este acela că statele membre care se confruntă cu tulburări financiare ar trebui să continue cu măsurile de austeritate și să adopte chiar o „ajustare fiscală într-un ritm rapid”, în timp ce altor state membre să li se permită să lase liber jocul stabilizatorilor automați.

Cu toate că este evident că, în procesul de ieșire din criză, economiile anumitor state trebuie să depună eforturi mult mai susținute pentru reinstaurarea stabilității și a creșterii decât economiile altor state, Comitetul se îndoiește că acest tip de mix de politici va funcționa. Combinația dintre politicile fiscale puternic restrictive în multe state membre și politicile fiscale neutre în câteva state membre va continua să aibă un efect negativ pregnant asupra zonei euro, per ansamblu, și, în special, asupra statelor membre care trec deja printr-o recesiune profundă indusă de măsurile de austeritate.

4.1.7 Pe scurt, Comitetul este îngrijorat de dezechilibrul politicilor economice. S-a pus un accent mult prea puternic pe austeritate, iar consolidarea fiscală care vizează îndepărtarea gravelor dezechilibre fiscale are nevoie de mai mult timp. Datele recente provenite de la Monitorul fiscal al FMI⁽¹⁹⁾ confirmă această îngrijorare. Într-o perioadă scurtă de timp (2011-2012), PIB-ul economiilor țărilor din zona euro a înregistrat o scădere de 3 %⁽²⁰⁾ din cauza reducerii cheltuielilor și a măririi taxelor, declanșându-se astfel o nouă recesiune. Această scădere a fost de trei ori mai rapidă decât ritmul de redresare pe care l-au stabilit factorii de decizie în cadrul pactului de stabilitate revizuit (care prevede o reducere a deficitului structural cu cel puțin 0,5 % din PIB pe an).

Pentru a se evita ca aceleași cauze să producă aceleași efecte, Comitetul îndeamnă la echilibrarea calendarului consolidării fiscale prin includerea unui Pact pentru creștere economică și locuri de muncă mult mai solid și concret.

4.1.8 Raportul privind AAC pentru 2013 are la bază ideea că recăștigarea și menținerea încrederii este de maximă importanță, în special a încrederii piețelor financiare, deoarece aceste piețe au capacitatea de a reduce aportul de finanțare în statele membre. În virtutea acestei idei, AAC 2013 continuă să urmeze cursul politicii de austeritate.

4.1.9 Comitetul recunoaște faptul că piețele financiare joacă un rol crucial în perioada crizei și că remedierea acestui sector este un element fundamental al redresării economice. Într-adevăr, accesul la creditare este sursa de viață a oricărei economii, deoarece fără aceasta întreprinderile nu pot nici investi, nici face comerț, iar consumatorii nu pot cumpăra bunuri și case.

Cu toate acestea, Comitetul consideră că încrederea celorlalți actori economici (gospodării și întreprinderi) este la fel de importantă. Chiar dacă un acces îmbunătățit la credite le-ar permite întreprinderilor să-și exercite activitatea și să se dezvolte, ratele mai scăzute ale dobânzilor și abundența de credite nu au același efect dacă oamenii sunt îngrijorați în legătură cu locul de muncă, salariul și/sau securitatea socială și dacă întreprinderea are dubii serioase legate de evoluția cererii.

Comitetul dorește să accentueze faptul că încrederea piețelor financiare și încrederea consumatorilor și a producătorilor nu sunt neapărat în contradicție, deoarece pe măsură ce mai multe întreprinderi (în special IMM-uri) pot reveni la activitățile comerciale normale datorită faptului că s-a restabilit accesul la finanțare, consumatorii își vor redobândi treptat încrederea.

⁽¹⁹⁾ *Fiscal Monitor: Taking stock – a progress report on fiscal adjustment*, FMI, octombrie 2012.

⁽²⁰⁾ Scăderea de 3 % corespunde modificărilor de deficit structural în perioada 2010-2012; deficitul structural este calculat eliminând efectele ciclului economic. Acest deficit trebuie rectificat.

⁽¹⁸⁾ JO C 248, 25.8.2011, p. 8–15.

În plus, dacă piețele sunt preocupate de datoriile suverane ridicate, acestea sunt și mai îngrijorate în momentul în care economia este în pericol de colaps.

Comitetul reamintește una din ideile de bază avansate în avizul său privind AAC pentru anul 2012: „criza datoriei suverane nu va putea fi depășită fără o rată de creștere suficientă”⁽²¹⁾. A nu privi creșterea ca pe un element prioritar ar însemna un risc mare de a împinge economia în recesiune, ceea ce la rândul ei slăbește imediat sustenabilitatea datoriilor.

4.2 *Măsurile de criză trebuie să treacă pe plan secund și să acorde prioritate economiei reale și măsurilor care vizează creșterea și ocuparea forței de muncă.*

Transformarea Pactului pentru creștere economică și locuri de muncă într-un vast program european de investiții pentru creștere durabilă

4.2.1 Comitetul solicită să se adopte măsuri decisive pentru a se restabili creșterea economică, pentru a se crea locuri de muncă și pentru a se reda competitivitatea economiei europene și invită actuala Președinție să ia inițiativa pentru un program ambițios de creștere. Mult prea des, Consiliul European a susținut măsuri minimaliste de ieșire din criză și n-a reacționat decât în momentul în care presiunile din partea pieței amenințau să răstoarne proiectul euro. Este necesar să se dea dovadă de perseverență reală în demersul de a realiza o guvernare economică sănătoasă și echilibrată și reformele care să sporească competitivitatea structurală în întreaga UE și care să transforme punerea în aplicare a Strategiei Europa 2020 în elementul principal al procesului semestrului european. Orice măsuri fiscale corective vor genera contracție, însă, dacă acestea sunt aplicate menținând cheltuielile care promovează potențialul de creștere (educație, formarea șomerilor, C&D, sprijin pentru IMM-uri) și sunt însoțite de progrese palpabile în eliminarea fragmentării sectorului financiar, perspectivele pe termen mediu și lung în materie de creștere și de ocupare a forței de muncă s-ar putea menține.

4.2.2 Comitetul salută Pactul pentru creștere economică și locuri de muncă, acesta fiind un prim pas important în recunoașterea faptului că un element esențial pentru ieșirea din criză îl reprezintă creșterea și invită Comisia și Consiliul să-l pună în aplicare de urgență și să meargă mai departe, transformându-l într-un program european de investiții concrete și de mare anvergură.

4.2.3 Trebuie să se acorde prioritate cheltuielilor care promovează creșterea, cum ar fi educația și formarea profesională și inovarea – care reprezintă cheia competitivității și ecologizării economiei europene – acestea trebuind să devină forța motrice a următoarei revoluții industriale – rețelele vaste, ca de exemplu internetul de mare viteză, energia și interconectarea în sectorul transporturilor. Este crucială exploatarea

potențialului sectoarelor care oferă multe locuri de muncă: asistența medicală, economia ecologică, economia vârstei a treia, construcțiile, serviciile pentru întreprinderi, turismul.

4.2.4 Piața unică încă mai poate oferi beneficii imediate întreprinderilor, consumatorilor și cetățenilor, însă aceasta trebuie să se dezvolte în continuare, de exemplu, în domeniul serviciilor, al mobilității, al comerțului electronic, al agendei digitale, al achizițiilor publice electronice, al microîntreprinderilor și al întreprinderilor familiale, fiind necesare măsuri de sprijinire a înființării de noi întreprinderi, alături de măsuri care vizează protecția consumatorului și dimensiunea socială a pieței unice. De asemenea, sunt necesare mai multă transparență și informare a societății civile, mai multă participare și responsabilitate⁽²²⁾.

4.2.5 Comitetul subliniază rolul important al întreprinderilor, în special al IMM-urilor, al antreprenoriatului și al înființării de firme în procesul de redresare economică și în angrenarea creșterii economice, a inovării, a formării profesionale și a creării de locuri de muncă. Valorizarea potențialului IMM-urilor include diferite măsuri, cum ar fi favorizarea internaționalizării acestora, eliminarea sarcinilor administrative, reducerea costurilor de înființare, precum și facilitarea accesului acestora la creditare, la piețele de capital, la platformele de obligațiuni destinate IMM-urilor, la fondurile structurale și la garanțiile de împrumut.

4.2.6 De asemenea, Comitetul scoate în evidență faptul că întreprinderile sociale constituie un element esențial al modelului social european. Ele merită o puternică recunoaștere și promovare, în mod special în actualul climat economic tensionat, iar caracteristicile lor specifice trebuie, de asemenea, luate în considerare în momentul elaborării politicilor europene.

4.2.7 Trebuie menționat și rolul cooperativelor, deoarece acestea contribuie la coeziunea socială și teritorială, dezvoltă noi inițiative antreprenoriale și sunt mult mai stabile și mai rezistente decât alte tipuri de întreprinderi, protejând locurile de muncă chiar și în perioada crizei⁽²³⁾.

4.2.8 Comitetul salută faptul că AAC 2013 subliniază importanța evoluției către o dezvoltare durabilă, energii regenerabile și eficiență energetică, pentru a se realiza obiectivele în materie de schimbări climatice/energie ale Strategiei Europa 2020⁽²⁴⁾. Promovarea unei economii verzi, eficiente în

⁽²²⁾ JO C 76, 14.3.2013, p. 24–30.

⁽²³⁾ JO C 191, 29.6.2012, p. 24–29.

⁽²⁴⁾ Obiectivele Strategiei Europa 2020 emisiile de gaze cu efect de seră cu 20 % mai scăzute decât în anii '90, 20 % din energie să provină din surse regenerabile și creșterea cu 20 % a eficienței resurselor până în 2020.

⁽²¹⁾ JO C 143, 22.5.2012, p. 51-68, punctul 16.

utilizarea resurselor și cu emisii scăzute de dioxid de carbon este esențială pentru menținerea competitivității economice și stimularea ocupării forței de muncă. De asemenea, sunt necesare renovarea la scară largă a clădirilor în ceea ce privește eficiența lor energetică, precum și investițiile în serviciile de transport ecologic și în gestionarea deșeurilor și a apei. La acestea trebuie să se adauge rețele consolidate de distribuție a energiei, pentru a se facilita transportul de cantități mari și schimburile de electricitate în toată Europa. Pentru a fi consolidată și mai mult competitivitatea europeană, la acestea ar trebui să se adauge investițiile în rețelele transeuropene de transport de înaltă performanță și extinderea infrastructurii pentru rețelele de bandă largă.

4.2.9 Politica industrială, utilizarea eficientă a resurselor naturale și inovarea trebuie să interacționeze pentru a genera o creștere durabilă.

4.2.10 Sunt necesare multe investiții pentru promovarea schimbărilor structurale și pentru ca economia UE să ajungă pe traiectoria unei creșteri inteligente, durabile și favorabile incluziunii.

Comitetul ia notă de acordul șefilor de stat și de guvern cu privire la următorul cadru financiar multianual (CFM) și reiterează importanța existenței unui CFM care să permită realizarea obiectivelor Strategiei Europa 2020.

CESE face trimitere la avizul său recent privind bugetul UE ⁽²⁵⁾, în cadrul căruia a susținut constant că UE necesită un buget consolidat pentru a putea trece peste actualele provocări. Bugetul UE nu ar trebui văzut ca o povară, ci ca un mijloc inteligent de realizare a unor economii de scară, de reducere a costurilor și de stimulare a competitivității, a creșterii economice și a ocupării forței de muncă.

În plus, ar putea fi mobilizate mai multe resurse din surse de finanțare suplimentare. CESE sprijină acțiunile întreprinse de BEI, care pun la dispoziție finanțare pe termen lung pentru investițiile în economia reală și care atrag finanțare privată suplimentară. Comitetul salută concentrarea pe proiectele cu impactul cel mai puternic asupra creșterii durabile și a potențialului de ocupare a forței de muncă (cum ar fi proiectele care vizează IMM-urile, economia bazată pe cunoaștere, capitalul uman, eficiența energetică și schimbările climatice) și îndeamnă ca finanțarea suplimentară a BEI să fie canalizată rapid spre sectorul IMM-urilor. De asemenea, Comitetul salută utilizarea garanțiilor BEI pentru investițiile private în renovarea clădirilor în ceea ce privește eficiența energetică.

CESE mai sprijină și introducerea unor obligațiuni pentru finanțarea proiectelor, cu scopul de a se stimula finanțarea proiectelor-cheie care vizează infrastructura din domeniile transportului, energiei și TIC. Acesta reprezintă primul pas spre un program UE de investiții pentru următorii ani, care este atât de necesar.

⁽²⁵⁾ JO C 229, 31.7.2012, p. 32–38 și JO C 248, 25.8.2011, p. 75–80.

4.2.11 CESE atrage atenția asupra importanței politicii de coeziune în realizarea convergenței economice, sociale și teritoriale în întreaga UE, în concordanță cu Strategia Europa 2020. CESE reamintește solicitarea pentru o politică de coeziune unică și unită, în care să fie implicată activ societatea civilă, axată într-o mai mare măsură pe rezultate reale durabile, și care să poată sprijini statele membre mai puțin dezvoltate ale UE și cele lovite cel mai puternic de criză ⁽²⁶⁾.

4.2.12 Comitetul salută importanța acordată în cadrul AAC modernizării administrației publice. Comitetul este de părere că acest lucru implică, printre altele, utilizarea achizițiilor publice pentru progresul inovării, combaterea corupției, îmbunătățirea eficienței fiscale, asigurarea resurselor financiare adecvate și creșterea capacității de absorbție a fondurilor structurale.

Crearea de locuri de muncă și dezvoltarea competențelor

4.2.13 AAC 2013 recunoaște că „după mai mulți ani de creștere economică lentă, criza produce consecințe sociale grave” și că „șomajul a crescut substanțial, iar dificultățile și sărăcia se află în creștere”. Anumite grupuri sociale sunt lovite mai puternic decât media: tinerii, persoanele cu calificare deficitară, șomerii pe termen lung, părinții singuri, persoanele provenite din medii de imigranți ⁽²⁷⁾.

Trebuie depuse toate eforturile pentru a fi mobilizate atât investițiile publice, cât și cele private, în vederea promovării ocupării forței de muncă. CESE a solicitat în repetate rânduri un plan european de relansare economică cu efecte importante asupra pieței forței de muncă, cu o finanțare de 2 % din PIB ⁽²⁸⁾. De asemenea, CESE a solicitat un „pact social al investițiilor” care să combată criza în mod eficient și să investească în viitor ⁽²⁹⁾.

Comitetul își reiterează solicitarea privind sporirea participării pe piața forței de muncă, îmbunătățirea nivelurilor de formare profesională, facilitarea mobilității, ameliorarea serviciilor publice de ocupare a forței de muncă, intensificarea măsurilor active de ocupare și sprijinirea activităților întreprinderilor și ale independenților. În cazul anumitor regiuni sau sectoare, Comitetul este de acord cu descrierea Comisiei privind decalajul mare dintre ratele crescute ale șomajului, pe de o parte, și blocajele și disparitățile în materie de competențe, pe de altă parte.

În continuare, Comitetul sugerează adoptarea unor măsuri de promovare a dialogului social privind distribuirea timpului de lucru, dialog care să se desfășoare la nivelurile adecvate.

⁽²⁶⁾ JO C 44, 15.2.2013, p. 76–82.

⁽²⁷⁾ JO C 143, 22.5.2012, p. 94–101.

⁽²⁸⁾ JO C 11, 15.1.2013, p. 65–70.

⁽²⁹⁾ JO C 143, 22.05.2012, p. 23–28.

Comitetul salută Pachetul de măsuri privind ocuparea forței de muncă în rândul tinerilor, publicat recent de Comisie⁽³⁰⁾. Propunerile din cadrul acestuia, printre altele, implementarea unei garanții pentru tineret, ar trebui să fie obligatorii, ar trebui aplicate în timp util și ar trebui susținute prin resurse adecvate. Toate statele membre ar trebui să aibă posibilitatea să adopte aceste propuneri.

4.2.14 Comitetul continuă să solicite investiții în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții (inclusiv pregătirea la locul de muncă, sistemele duale de ucenicie), eliminând blocajele și disparitățile în materie de competențe⁽³¹⁾.

4.2.15 Fondul social european împreună cu Fondul european de ajustare la globalizare trebuie să se axeze pe protejarea de efectele crizei a grupurilor vulnerabile⁽³²⁾ și ar trebui creat un fond al solidarității pentru tineri⁽³³⁾.

Necesitatea unei abordări echilibrate în ceea ce privește reformele piețelor muncii

4.2.16 Comitetul constată că AAC 2013 promovează flexibilitatea pe piața muncii, luând puțin sau deloc în considerare dimensiunea securității.

Comitetul ia notă de faptul că evitarea segregării pe piața muncii prin reducerea decalajelor în materie de protecție a muncii dintre diferitele tipuri de contracte de muncă ar putea contribui la generarea unui grad mai ridicat de ocupare a forței de muncă. Cu toate acestea, Comitetul reamintește avizul său precedent⁽³⁴⁾ care face referire la ideea că trebuie găsit un echilibru între flexibilitate și securitate. „Noțiunea de flexibilitate nu înseamnă reducerea unilaterală și nelegitimă a drepturilor lucrătorilor.” CESE a subliniat în repetate rânduri necesitatea unui „dialog social susținut și dinamic, în cadrul căruia partenerii sociali participă activ și pot negocia, pot influența și pot să-și asume răspunderea pentru definirea, componentele și evaluarea rezultatelor flexibilității”⁽³⁵⁾. CESE reamintește că, pentru a se rezolva problema segmentării piețelor, trebuie să se asigure „un nivel de securitate adecvat lucrătorilor, indiferent de tipul de contract pe baza căruia sunt angajați”⁽³⁶⁾.

Comitetul subliniază că flexibilitatea nu este în măsură să remedieze greșelile comise în materie de cerere la nivel macroeconomic și poate înrăutăți situația dacă locurile de muncă de calitate și stabile sunt înlocuite cu relațiile de muncă nesigure; în

plus, prin eliminarea „amortizorilor sociali” (protecția locurilor de muncă, indemnizațiile de șomaj) economia poate deveni mult mai vulnerabilă la șocurile economice negative.

Reformele structurale în materie de salarii

4.2.17 Comitetul reiterează că reformele care vizează modalitatea de stabilire a salariilor necesită negocieri la nivel național între partenerii sociali. Aceștia trebuie să ajungă la un echilibru între realizarea unei creșteri suficiente a cererii, stabilitatea prețurilor, controlarea inegalităților mari și/sau în creștere și menținerea competitivității prețurilor. Comitetul este preocupat de faptul că reformele structurale în materie de salarii declanșează o competiție de reducere a acestora între statele membre, reducând dinamica cererii interne la nivelul UE și contribuind la o supraevaluare și mai pronunțată a monedei unice printr-un excedent extern tot mai crescut al zonei euro. OIM⁽³⁷⁾ confirmă această tendință și avertizează asupra gamei extinse de implicații economice și sociale.

Abordarea AAC în ceea ce privește salariile minime, conform căreia acestea „ar trebui să păstreze echilibrul corespunzător între crearea de locuri de muncă și veniturile adecvate”, reflectă ideea generală că există o corelație negativă între crearea de locuri de muncă și diverși factori, precum calitatea acestora și dorința de a accepta o ofertă de loc de muncă. Comitetul se întreabă care ar fi dovada existenței unei asemenea corelații negative, având în vedere, în special, faptul că cercetarea OIM cu privire la experiențele avute cu salariile minime în Uniunea Europeană nu a găsit nicio dovadă care să susțină afirmația că stabilirea unor salarii minime distruge locurile de muncă⁽³⁸⁾. Comitetul reamintește principiul „munca trebuie să merite efortul” care – deși a fost stabilit înainte de criză – este necesar să fie aplicat în continuare.

Comitetul îndeamnă Comisia să-și clarifice punctul de vedere cu privire la salarii, inflație și productivitate. În timp ce comunicarea Comisiei pe tema pachetului privind ocuparea forței de muncă⁽³⁹⁾ a stabilit că salariile reale ar trebui corelate cu evoluțiile productivității, AAC 2013 nu precizează dacă se dorește alinierea salariilor reale sau nominale la productivitate. Diferența dintre cele două abordări este crucială, deoarece în ultimul caz există posibilitatea ca salariile nominale să ia în considerare numai productivitatea, fără a mai ține cont de inflație. O asemenea „regulă” ar atrage după sine riscul ca inflația zero să ducă la deflație în cazul unor șocuri economice negative.

Promovarea justiției sociale

4.2.18 În general, Comitetul este de părere că ar trebui să se acorde mai multă atenție chestiunii echității și justiției sociale. Pentru a se câștiga încrederea și pentru a se asigura implementarea eficientă a politicilor, costurile și beneficiile politicilor

⁽³⁰⁾ COM(2012) 727 final – este în curs de elaborare un aviz CESE cu privire la acesta (SOC/474 - CES2419-2012_00_00_TRA_APA).

⁽³¹⁾ Este în curs de elaborare un aviz al CESE (SOC/476 - CES658-2013_00_00_TRA_APA) privind Comunicarea Comisiei – Regândirea educației: investiții în competențe pentru rezultate socio-economice mai bune, COM(2012) 669 final.

⁽³²⁾ JO C 143, 22.5.2012, p. 82–87.

⁽³³⁾ JO C 11, 15.1.2013, p. 65–70.

⁽³⁴⁾ JO C 211, 19.8.2008, p. 48–53.

⁽³⁵⁾ JO C 256, 27.10.2007, p. 108–113, punctul 1.3.

⁽³⁶⁾ JO C 211, 19.8.2008, p. 48–53, punctul 1.1.1

⁽³⁷⁾ OIM 2012, *Global wage report 2012/2013 – Wages and equitable growth* (Raportul global asupra veniturilor 2012/2013 – Veniturile și creșterea echitabilă).

⁽³⁸⁾ OIM 2010, *The minimum wage revisited in the enlarged EU* (Salariul minim revizuit în Uniunea Europeană lărgită), pagina 26

⁽³⁹⁾ COM(2012) 173 final.

economice și ale reformelor structurale trebuie suportate în mod echitabil de toți (lucrători, gospodării, întreprinderi). Comitetul recunoaște importanța pe care o au transparența și echitatea în cadrul AAC, în ceea ce privește impactul acestora asupra societății, și solicită Comisiei să monitorizeze măsura în care politicile guvernelor naționale țin cont de acest lucru în programele lor de reformă.

Promovarea incluziunii sociale și combaterea sărăciei

4.2.19 Comitetul susține apelul lansat în AAC, la depunerea unor eforturi suplimentare pentru a se asigura **eficacitatea sistemelor de protecție socială** în combaterea efectelor crizei, pentru a se promova incluziunea socială și a se pune în aplicare o „strategie de incluziune activă” care vizează asigurarea unei piețe a muncii favorabile incluziunii și lupta împotriva sărăciei.

Promovarea egalității dintre femei și bărbați

4.2.20 CESE consideră că perspectiva egalității de gen, care nu a fost abordată în niciuna dintre cele șapte inițiative emblematice ale Strategiei Europa 2020, trebuie integrată în procesul semestrului european (de exemplu, în programele naționale de reformă), deoarece este esențială realizarea obiectivelor de bază ale Strategiei Europa 2020 ⁽⁴⁰⁾.

4.3 Importanța implicării societății civile organizate și a partenerilor sociali în semestrul european

4.3.1 Comitetul reamintește necesitatea de a îmbunătăți responsabilitatea democratică și transparența diferitelor procese din cadrul semestrului european, precum și coordonarea politicilor economice naționale. În actualul context al lipsei de încredere în capacitatea instituțiilor europene de a furniza rezultate, este crucial ca instituțiile care îi reprezintă pe cetățeni, partenerii sociali și societatea civilă să dobândească

un rol mai puternic. Este esențial dialogul vertical și orizontal ⁽⁴¹⁾, iar prevederile privind democrația participativă de la articolul 11 din TUE trebuie puse în aplicare de urgență ⁽⁴²⁾.

Comitetul consideră că formulările folosite în cadrul AAC, legate de rolul dialogului social, sunt insuficiente. Reformele structurale, în măsura în care sunt necesare, ar trebui adoptate în mod concertat și în strânsă colaborare cu partenerii sociali, nu doar prin consultarea acestora. Dialogul cu partenerii sociali și societatea civilă organizată, ca de exemplu organizațiile consumatorilor, este esențial pentru elaborarea și implementarea corespunzătoare a politicilor și reformelor. Astfel, se pot îmbunătăți credibilitatea și acceptabilitatea socială a reformelor, deoarece consensul și încrederea pot contribui la implicarea părților interesate și la succesul reformelor. Partenerii sociali și organizațiile societății civile pot evalua impactul politicilor și pot furniza avertizări timpurii, dacă este cazul. În multe domenii, organizațiile sociale, în special partenerii sociali, sunt cele care trebuie să pună în practică propunerile politice ⁽⁴³⁾.

Comitetul solicită atribuirea unui rol mai important partenerilor sociali și societății civile organizate, atât la nivel UE, cât și la nivel național. Aceștia ar trebui implicați în mod eficient și în timp util în cadrul semestrului european, în pregătirea analizelor anuale ale creșterii, a orientărilor pentru politicile de ocupare a forței de muncă, a orientărilor generale ale politicilor economice (care formează împreună „orientările integrate ale Strategiei Europa 2020”) și a recomandărilor specifice fiecărei țări. La nivel național, partenerii sociali și societatea civilă organizată ar trebui implicați mai puternic în elaborarea programelor naționale de reformă, iar CESE va continua să conlucreze îndeaproape cu rețeaua sa de consilii economice și sociale naționale/organizațiile similare, pentru a furniza factorilor de decizie europeni informații cu privire la implicarea acestora din urmă la nivel național. O implicare mai puternică a partenerilor sociali ar trebui să aibă ca rezultat o mai bună implementare.

Bruxelles, 13 februarie 2013

Președintele
Comitetului Economic și Social European
Staffan NILSSON

⁽⁴⁰⁾ JO C 76, 14.3.2013, p. 8–14.

⁽⁴¹⁾ JO C 299, 4.10.2012, p. 122-127.

⁽⁴²⁾ Avizul CESE – Comitetului Economic și Social European privind unele principii, proceduri și acțiuni de punere în aplicare a articolului 11 alineatele (1) și (2) din Tratatul de la Lisabona, JO C 11, 15.1.2013, p. 8.

⁽⁴³⁾ Avizul CESE – Comitetului Economic și Social European privind Comunicarea Comisiei - Acțiuni pentru stabilitate, creștere și ocuparea forței de muncă, JO C 44, 15.2.2013, p. 153.